

## PHỤ LỤC

Trong Phụ lục này, chúng tôi sắp xếp các mẹo luật vào 4 phần theo 4 loại lỗi: thanh điệu, âm đầu, âm giữa và âm cuối. Ở mỗi mục nhỏ (chẳng hạn Ch/Tr, an/ang...) của mỗi phần, chúng tôi chia làm 4 ô: 1. Các mẹo luật liên hệ tới Âm - nghĩa và Từ tượng thanh; 2. Các mẹo luật liên hệ tới Từ láy âm và Từ gộp âm; 3. Các mẹo luật liên hệ tới Chuyển đổi và Từ Hán Việt; 4. Các mẹo luật liên hệ tới Từ phiên âm. Riêng các mẹo luật liên hệ tới sự xác suất, thì tùy theo loại từ nào, hiện tượng nào, chúng tôi sắp xếp vào ô thích hợp hoặc tương đối thích hợp. Số trong ngoặc đơn là số lượng từ (tiếng hay chữ).

Chúng tôi trình bày các thanh điệu, âm đầu, âm giữa, âm cuối đối lập cùng nhóm dưới dạng đối chiếu để bạn đọc dễ thấy sự khác biệt, dễ nhớ, để viết đúng chính tả.

# I. PHÂN BIỆT HỎI, NGÃ <sup>1</sup>

HỎI	NGÃ
<p>1. <i>Từ tương thanh</i> (23): - rùng rùng,... (tr.99)</p> <p>2. a) <i>Láy điệp âm đầu</i> (Bóng): - Vui vẻ, trắng trẻo, lòng lẻo,... (tr.20)</p> <p style="padding-left: 20px;">b) <i>Láy điệp vần</i> (260): - bùn rùn... (tr.98)</p> <p style="padding-left: 20px;">c) <i>Từ gộp âm</i> (35) - Ành, bá, chì, chứa,... (tr.9)</p> <p style="padding-left: 20px;">d) <i>T + T điệp vần "?"</i> (20): - Chăm bằm, chèo bèo,... (tr.98)</p> <p style="padding-left: 20px;">e) <i>T + T"?"</i> (20) - Chút bèo,... (tr.98)</p>	<p>1. "dài", "kéo dài" (50): - choãi, duỗi,... (tr.97)</p> <p>2. a) <i>Láy điệp âm đầu</i> (Trâm): - Vẽ vời, mạnh mẽ, lỗ lá,...</p> <p style="padding-left: 20px;">b) <i>Láy điệp vần</i> (40) - Lẽ mẽ...</p> <p style="padding-left: 20px;">c) <i>Phó từ</i> (11) - Mỗi, đã, mãi,... (tr.97)</p>
<p>3. a) <i>Hỏi - hỏi</i>: - gửi - gửi,... (tr.47)</p> <p style="padding-left: 20px;">b) <i>Bóng (V) - Bóng (V)</i> (180) <i>Bóng (HV) - Bóng (V)</i> (90): - lén - lén, cắm - gắm,... (tr.59)</p> <p style="padding-left: 20px;">c) <i>Âm đầu (HV): nguyên âm và</i> <i>Ch, Kh, Gi, X, K, Th, Tr, Ph, Qu.</i> - ào ành, chúng, khá,... (tr.10)</p>	<p>3. a) <i>Ngã - ngã</i>: - đĩa - đĩa,...</p> <p style="padding-left: 20px;">b) <i>Trâm (V) - Trâm (V)</i> (80) <i>Trâm (HV) - Trâm (V)</i> (70): - xòa - xòa, mãnh - mạnh,... (tr.59)</p> <p style="padding-left: 20px;">c) <i>Âm đầu (HV): M, N, Nh, L, V, D, Ng</i> ("Minh Nên Nhớ Là Viết Dấu Ngã"): - Mãnh lực, nỗ lực,... (tr.10)</p>
<p>4. <i>Từ phiên âm</i> (13): - cãm, cở - vê,... (tr.14)</p>	<p>4. <i>Từ phiên âm</i> (φ)</p>

(1) Tiếng Việt có độ 2.000 chữ mang dấu hỏi, 1.000 chữ mang dấu ngã.

## II. PHÂN BIỆT CÁC ÂM ĐẦU

### 1. Ch/Tr:

CH	TR
<p>1. a) "tên đồ dùng trong nhà" (25): - chén, chổi,...</p> <p>b) "tên thú" (25): - chó, chèo,...</p> <p>c) chỉ "người thân" (9): - cha, chú,...</p> <p>d) chỉ "sự phủ định" (5): - chả, chưa, ... (tr.99)</p>	<p>1. Trừ: a) tranh, tráp, trã, trách (4) b) trai, trăn, trĩ, trích, trâu, trùn (6) c) không có d) không có</p>
<p>2. a) Ch + Ch (90): - chặt chĩa, ... (tr.22)</p> <p>b) Ch "áp" + T (25): - chập, cheng, ... (tr.104)</p> <p>c) Ch + nguyên âm, v, b, l, h, r, m, ng (80) - chì i, chời vơi, chẹp bẹp, chen leo, lanh chanh, chung hứng, chàng ràng, chào mào, chống ngồng, ... (tr.32)</p> <p>d) Ch + oa, oã, oe, ué (40) - chóa, choát, chóae, chuếnh choáng, (tr.103)</p>	<p>2. a) Tr + Tr (60): - trắng trẻo...</p> <p>b) Tr "áp" + T (1): - trập trùng</p> <p>c) Tr + L (10) + V (1) - trệt lét, ..., trơ vơ.</p> <p>d) Tr + oa, oã, oe, ué (φ)</p>
<p>3. Ch - Th, T, Ch ("Thuật Tác Chiến"): - Chun - thun, chữ - tự, chú (nhật) - chúa (nhật), ... (tr.47, 60)</p>	<p>3. Tr - L, S, Đ, Tr: ("Lịch Sử Đời Trần"): - Trèo - leo, (gà) trống - sống, trộ - đở, trã - trê, ...</p>
<p>4. Ch &lt; Ti - Mọc chề &lt; mortier, ... (tr.14)</p>	<p>4. Tr &lt; Tr: - ma trác &lt; matraque...</p>

## 2. S / X:

S	X
<p>1. a) "tên thú" (23) "tên cây" (33) - sói, sấu,... sà, sung... (tr.100)</p> <p>b) "bốt" (20) - sắc sảo, sáng suốt,... (tr.101)</p> <p>c) "âm thanh lớn, chắc, không hơi gió" (15) - sào sào, sùng sục,...(tr.12)</p>	<p>1. a) "xiên, xéo" (20) - xế, xẹo, xọ... (tr.100)</p> <p>b) "xấu" (40) - xào, xạo....</p> <p>c) "Âm thanh nhỏ, mảnh, có hơi gió" (13): - Xi, xè xè,...</p>
<p>2. a) S + S (87): - sạch sẻ,... (tr.22)</p> <p>b) S + Áp (1): - sập sùi</p> <p>c) L + S (3) - lột sột, loạt soạt, sáng láng</p> <p>d) Sà + T (2): - sà lan, sà lúp</p> <p>đ) S + Oa (8), S + oã, oe, uê (φ) - soạn, soán, soái, sột soạt, suýt soát, sờ soạn, kiểm soát, sóng soài.</p>	<p>2. a) X + X (84): - xinh xắn...</p> <p>b) X + Áp (19) - xập xình... (tr.104)</p> <p>c) L + X (34) - lác xắc, xẹp lép,... (tr.33)</p> <p>d) Xà + T (21): - xà beng,... (tr.102)</p> <p>đ) X + oa, oã, oe, uê (60): - xoa, xoắn, xoè, xuế,... (tr.103)</p>
<p>3. S - S, Kh, Gi, R, H, L: (Sau Khai Giảng, Ráng Học Lên) - Sừng - sụng, se sẻ - khe khê, sáng - giương, sấu - rấu, soi - hỏi, súc - lục,... (tr.48,61) Lưu ý: S - Th (17) soán - thoán,...(tr.61)</p>	<p>3. X - X, Ch: "Xuất Chúng" - Xa - xe, xen - chen... X - Th (17) - xanh - thanh...</p>
<p>4. S &lt; Sh, Ch (20) - Sơ - mi, sút (banh)... (tr.15)</p>	<p>4. X &lt; X, S, C (50) - Xi - lít, xa - lông, xích - lỏ...</p>

D	Gi	V
<p>1. "mềm" (30): - dẻo, dai... (tr.101)</p> <p>2. a) D + D (65) - dờ dang, ... (tr.22)</p> <p>b) D + ập (18) - đắp dính, ... (tr.104)</p> <p>c) Lấy điệp vần L + D (10) - làm đám, (tr.34)</p> <p>d) D + oa, uê, uy (20) - đoạ, đuột, đuệ, duy, ... (tr.103)</p>	<p>1. (không có đặc điểm)</p> <p>2. a) Gi + Gi (41) - giặc giã... b) Gi + ập (1) - giập giồm. c) Lấy điệp vần: Gi + N (1): - gieo neo d) Gi + oa, uê, uy (4)</p>	<p>1. a) "động tác của tay" (40) - vét, vổ, ... (tr.101) b) "từ tương thanh" (15) - vi vu, vun vút, ... (tr.11)</p> <p>2. a) V + V (79) - Vui vẻ... b) V + ập (4) - vấp vấp c) Lấy điệp vần L + V (10) - láng văng... Ch + V (16) - chửi với Tr + V (1) - trơ vơ d) V + oa, uê, uy (4)</p>

<p>3. a) <i>D - R</i> (nhiều): - (theo đôi - rôi,... (tr.63) b) <i>D - L, Nh, D, D</i> ("Lâm Nha Đạo Diên") - dân dân - lần lần, dơ - nhơ, đĩa - đĩa, dạng - dáng,... (tr.62)</p>	<p>3. a) <i>Gi - R</i> (nhiều) - giêu - riêu... b) <i>Gi - C, Ch, S, Tr, T, Th, Gi</i> ("Các Chiến Sĩ Trẻ Tập Thao Giảng") - gian - cần, gi - chi, giết - sát, giun - trùn, giá (ơ) - tạ, giục - thúc, giấu - giú... (tr.62)</p>	<p>3. a) <i>V - R</i> (1) - vãn - (ngựa) rãn b) <i>V - Ng, Qu, H, Hw, B, M, Ph, V</i> (Ngoài Quầy Hàng Hóa Bốn Mùa Phục Vụ): - vãn vèo - ngoài ngoài, vẹo - queo, vãi - hai, vàng - hoàng, vãi - bãi, vụ - mùa, vương - phượng, vi - vi,... (tr.63)</p>
<p>4. <i>D &lt; Z, R, S, Bi, LL</i> - dẽ - rỏ &lt; zéro, số dẽ &lt; arrière, phi - dẽ &lt; friée, la - dẽ &lt; la bière, bi - da &lt; billard,... (tr.14)</p>	<p>4. <i>Gi &lt; J, G</i> pi - gia - ma &lt; pyjama, đó gin &lt; origine...</p>	<p>4. <i>V &lt; V</i>: - Van (xe đạp) &lt; valve,....</p>

4. W / Hw / Ngw / Qu:

W	Hw	Ngw	Qu
1. "từ tượng thanh" (15) - oe oe, oa oa,... (tr.11)	1. (không có đặc điểm)	1. (không có đặc điểm)	1. "tên đồ vật, thú, cây" (20) - quạ, qua, quýt,... (tr.102)
2. a) W + W (13): - uế oãi... (tr.22) b) $\phi$ / W - ợ ợe,... (tr.34) c) L + W ( $\phi$ )	2. a) Hw + Hw (6): - huênh hoang... b) H / Hw: - hí hoáy... c) L + Hw (1) - loay hoay...	2. a) Ngw + Ngw (7) - nguệch ngoạc... b) Ng / Ngw - ngo ngoe... c) L + Ngw (1) - loăng ngoăng	2. a) Qu + Qu (25) - quần quai... b) C / Qu - cuống quít... c) L + Qu (22) - loanh quanh... (tr.34)
3. a) $\phi$ - w - ịch - υχ... (tr.49) b) W - W (1) - oai - uy (tr.49)	3. a) H - Hw - hích - huých... b) Hw - Hw: - hoa - huê...	3. a) Ng - Ngw: - ngành - ngoảnh b) Ngw - Ngw - ngoài - ngoài	3. a) C - Qw - cau - quau b) Qu - Qu - quạ - qua
4. W < W - oát < watt (tr.15)	4. Hw < W (1) - đậu hoe < hariant vert	4. Ngw âm đầu ( $\phi$ )	4. Qu < Cu - ác-quy < accumu lateur...

## PHÂN BIỆT CÁC ÂM GIỮA:

**Lưu ý:** Chữ Việt không có 17 vấn sau đây:

- uác, uốp, up :                   ing / ic
- êng / êc :                         oeng / oec
- uêng / uêc :                     ơng / ơc
- uyêng / uyêc :                 ương / ươc

### 1. Nhóm a / ă / â:

a) ai / ay / ây:

AI	AY (HV)	ÂY (HV)
1. a) "dài", "kéo dài" (30): - dài, kéo dài... b) "nồi giống, phải tính" (13): - gái, lại cái... (tr.74)	1. "quay tròn" (10) - xoay, xay...	1. a) "từ dưới lên" (26): - dấy, khuấy... b) "chỉ định" (11): - ấy, đây... (tr.74, 75)



<p>2. a) ai + ai (9) - lai rai... (tr.23)</p> <p>b) é + ai (10): - dễ dãi...</p> <p>c) ăng + ai (5): - hăng hái...</p> <p>d) êm + ai (2): - êm ái, mềm mại (tr.42)</p>	<p>2. a) ay + ay (11): - thày thầy...</p> <p>b) ay + o (11): - gay go...</p> <p>c) ay + ăt (4): - gay găt...</p> <p>d) ập + ay (4): - hấp háy... (tr.42)</p>	<p>2. a) ây + ây (13): - bầy nhầy...</p> <p>b) e + ây (3): - phe phẩy</p> <p>c) ây + ăt (4): - lầy lắt</p> <p>d) ây + a (5): - rầy rà...</p> <p>e) ây + ua (3): - trầy trụa... (tr.43)</p>
<p>3. a) ai - ai: - hai - vãi,... (tr.55)</p> <p>b) ai - ôi, ơi, ơi, ời, ời, a - ngại - ngời, lải - lỏi, lợ, cai; (quán) - coi (sóc), khai - khui, cái - cá... (tr.69)</p>	<p>3. a) ay - ay: - quay - quây,...</p> <p>b) ay (V) - ai (HV), ê (HV): - chạy - trai, lay - lể, (tr.69)</p>	<p>3. a) ây - ây: - nấy - đây...</p> <p>b) ây - ỉ: - nấy - ni....(tr.70)</p>

## b) ao / au / âu:

AO	AU (- HV)	ÂU
1. a) "tử tượng thanh" (20): - lao nhao... b) "xao động" (25): - rào rào... (tr.13) c) "không thật" (15): - ào, lảo... d) "cao" (15): - mào, mào... (tr.75)	1. a) "nhân nhố", "đau đóm" (16) - cau, nhàu,... (tr.76)	1. a) "đầu môi", "trung tâm" (12): - tầu, bầu,... (tr.76)
2. a) ao + ao (9): - lảo đảo,... (tr.23) b) T + ao (70): - ngư ngáo, nồn nao, rêu rao... (tr.108) c) ao + T (35): - ào ạt, xao xác, ào ạt,... (tr.108) (11)	2. a) ao + au (13): - lảo bàu... b) ao + inh (3): - cau kính... c) ao + o (9): - cau có... d) ao + e (2): - máu me, máu me, (tr.43)	2. a) âu + âu (8): - sầu sầu,... b) âu + i (4): - rầu rĩ... c) âu + a (3): - xầu xa,... (tr.43)

<p>3. a) so - sox - nào - nao.... (tr.56) b) so - eo, iêu: - báo - beo, đào - điếu... (tr.70)</p>	<p>3. a) su - sux - hầu - lâu (án)... b) su (V) - so (HV): - hầu - bảo (vật)...</p>	<p>3. a) âu - âu: - lâu - lâu (đái)... b) âu - ưu, u, ô: - âu (sầu) - ưu, bầu - bu, đầu - đầu...</p>
---	---	--

c) ăm / âm, ăp / áp:

ĂM ( - HV)	ÂM
<p>1. "Mút độ cao" (30): - rét căm căm,.... (tr.76)</p>	<p>1. a) "phần bên trong" (35): - ngấm, hấm,... (tr.76) b) "từ tượng thanh" (15): - ăm ăm, rấm rấm... (tr.13)</p>
<p>2. a) Từ điệp tiếng (20): - đâm đâm... (tr.23) b) ăm + e, ia, ui (6): - hăm he, ngấm nghis, cạm cụi...(43) c) T + ăm (4): - tối ăm... (tr.110)</p>	<p>2. a) từ điệp vần (12): - lăm răm... b) ăm + i, ư, ưc, a, ap (36): - ăm i, ăm ừ, ăm ức, ăm đả, chặm chạp, (tr.43- 44) c) T + ăm (13): - xáy xăm,... (tr.110) d) Tăm + T (13): - tằm bầy,... (tr.111)</p>

<p>3. a) <i>ám - âm</i>: - nắm - lăm, rằm, ... (tr.57)</p> <p>b) <i>ám - am</i>: - vạm vỡ - vạm vỡ... (tr.71)</p>	<p>3. a) <i>âm - âm</i>: - gấm - ngấm...</p> <p>b) <i>âm - im</i>: - tằm - tằm, ... (tr.71)</p>
<b>ÁP (- HV)</b>	
<p>1. "Thêm vào sự vật chính" (14): - đáp, chấp... (tr.77)</p>	<p>1. a) "<i>động tác mạnh, đột ngột, vất vả</i>" (14) - áp, sập...</p> <p>b) "<i>động tác che kín</i>" (11) - lấp, áp, ... (tr.77)</p> <p>c) "<i>lấp lơi, khi mạnh khi yếu</i>" ... (254): - nhấp nháy, bập bùng... (tr.97)</p>
<p>2. a) <i>áp + áp</i> (4): - lấp báp (tr.24)</p> <p>b) <i>ám / áp</i> (4): - tằm tấp (tr.39)</p>	<p>2. a) <i>áp + áp</i> (4): - háp tấp...</p> <p>b) <i>áp + ông</i> (5), <i>ung</i> (16), <i>ung</i> (7): - bập bồng, lấp lửng, bập bùng, (tr.45)</p> <p>c) <i>ám / áp</i> (6): - cấm cập.</p>
<p>3. a) <i>áp - áp</i>: - cáp - cáp... (tr.58)</p> <p>b) <i>áp - iáp</i>: - lấp - điếp... (tr.72)</p>	<p>3. a) <i>áp - áp</i> - cáp - gáp...</p> <p>b) <i>áp - ip, up</i>: - cáp - kíp, nấp - núp...</p>

## 2. Nhóm i / iê / ê / e:

### a) iu / iêu / êu:

IU (- HV)	IÊU	ÊU (- HV)
1. a) "đỉnh nhau" (18) - khiu, riu... b) "mức độ cao" (5) - nhỏ xiú... (tr.77)	1. (không có đặc điểm)	1. a) "lên trên", "ở ngoài" (18) - khêu, lêu béu... b) "mức độ cao" (8) - nhẹ hêu, nhọn lêu... (tr.78)
2. a) iu + iu (7) - liu điu... (tr.24) b) iu + it (4): - riu rít, chít chiu... (tr.46) c) ăng + iu (5): - kháng khiu... (tr.44) ung + iu (3) - nững niu... ưng + iu (3) - nưng niu... (tr.46) ất + iu (4) - chát chiu... (tr.45)	2. a) iêu + iêu (1) - xiêu xiêu b) 3 từ lấy: - liêu lĩnh, chiếu chuộng, dề điếu.	2. a) êu + êu (10) - lêu đêu... b) êu + ao (9) - nghêu ngao... (tr.108) c) T + êu (5) - pháp phêu, rác rêu... (tr.112)

3. iu - iu: - (buồn) hiu - thiu, khiu - khuýu, tiu nghiú - nguyú... (tr.56)	3. a) iêu - iêu: - miêu - miêu... b) iêu - ươ: - điêu - đàu, biêu - bàu... (tr.70)	3. a) êu - êu: - lêu lêu - trêu... b) êu (V) - iêu (HV): - têu - tiêu... (tr.71)
4. Từ phiên âm: - tiu, triu drev, ô liu olive (tr.18)	4. Từ phiên âm (φ)	4. Từ phiên âm (φ)

*b) im / iêm / êm, ip / iêp / êp / ep*

IM ( - HV) Trừ kim cổ, kim khí	IÊM	ÊM ( - HV)	EM ( - HV)
1. "kẹp lại, dính sát 1. "che giấu" (9) nhau" (11) - ghim, lim dim, (tr.79) (tr.79)	1. 18 tiếng: a) "êm, mêm" (6) - đêm, đêm... b) "giữ cho chặt" (4) - chêm, nêm... c) linh tinh (8): - rêm, thêm... (tr.78)	1. "kin, gon" (8) - êm, tэм,... (tr.78)	

<p>2. a) <i>im + im</i> (5): - lìm đìm... (tr.24) b) <i>um + im</i> (4) - tùm tùm... (tr.47)</p>	<p>2. <i>iêm + iêm</i> (ϕ)</p>	<p>2. a) <i>êm + êm</i> (2): - êm đềm, êm mềm b) <i>êm + ai</i> (2) - êm ái, mềm mại</p>	<p>2. a) <i>em + em</i> (10) - lem nhem,... (tr.25) b) <i>om + em</i> (6) - hom hem... (tr.46)</p>
<p>3. a) <i>im - im</i>: - kim - ghim... (tr.57) b) <i>im (V) - âm (HV)</i> - tìm - tâm,... (tr.71)</p>	<p>3. a) <i>iêm - iêm</i>: - niêm - niêm... b) <i>iêm (HV) - êm (V)</i> <i>em (V) (xem: êm, em)</i></p>	<p>3. a) <i>êm - êm</i>: - dêm - nệm... b) <i>êm (V) - iêm (HV)</i>: - êm - yếm,... (tr.72)</p>	<p>3. a) <i>em - em</i> - kem - cà rem b) <i>em (V) - iêm (HV)</i>: - xem - chiêm (ngưỡng) (tr.72) c) <i>em - am</i>: - chém - trém (tr.71)</p>
<p>4. Từ phiên âm (4) - phim, Mác-xim Gôóc-ki, (tr.19)</p>	<p>4. Từ phiên âm ϕ</p>	<p>4. Từ phiên âm ϕ</p>	<p>4. Từ phiên âm: - kem (cà rem), tem, Ô-lem - pich... (tr.18)</p>
<p>IP (- HV) 1. "Kép lại, sát vào 1. Không có đặc điểm nhau" (8) - nhíp, líp... (tr.79)</p>	<p>IEP'</p>	<p>ÊP (- HV) 1. 7 từ: bép, nếp gáp, com nếp, thếp giấy, sơn sơn thếp vàng, xép, rệp</p>	<p>EP (- HV) 1. "đai và giẹp" (5) - xep, bẹp,... (tr.79)</p>

<p>2. a) <i>ip + iep</i> (1) - chíp chíp (chim) b) <i>T + ip</i> (4) - cán kíp, rộn ríp, nhộn nhíp, múp míp c) <i>im / ip</i> (3) - bim bíp... (tr.39)</p>	<p>2. a) <i>iep + iep</i> (1) - chiép chiép (gà) b) <i>T + iep</i> ( ̣) c) <i>iêm / iep</i> (2) - (gà) chiêm chiép, thiêm thiếp</p>	<p>2. (không có từ lấy)</p>	<p>2. a) <i>ep + ep</i> (5) - kếp nếp (tr.25) b) <i>op + ep</i> (5) - nhóp nếpp... (tr.46) <i>em / ep</i> (4) - gièm gếp... (tr.39)</p>
<p>3. a) <i>ip - ip</i>: - nhộn nhíp - rộn ríp... (tr.58) b) <i>ip (V) - áp (HV)</i> - kíp - cấp... (tr.72)</p>	<p>3. a) <i>iep - iep</i> (1) - thiếp - thiệp b) <i>iep - áp</i> - tiếp - chấp... (tr.72)</p>	<p>3. <i>êp - ép</i> ( ̣)</p>	<p>3. a) <i>ep - ep</i>: - ep - bép... (tr.58) b) <i>ep (V) - ap (HV)</i> - phép - pháp... (tr.72)</p>
<p>4. Từ phiên âm (nhiều) - xi - lip, ru lip (tr.19)</p>	<p>4. Từ phiên âm ( ̣)</p>	<p>4. Từ phiên âm (1) - xếp ga</p>	<p>4. Từ phiên âm (nhiều) - ép - phé, Máng - đơ - lép... (tr.18)</p>



### 3. Nhóm o / ô / ơ

#### a) oi / ôi / ôi:

OI (- HV)	ÔI	ÔI
<p>1. a) "lời ra" (20) - đôi đất, ...</p> <p>b) "đông gác của miệng" (9) - nói, bói, ...</p> <p>c) "âm thanh" (6) - inh ôi, ... (tr.79)</p>	<p>1. a) "dư ra, nói lên" (17) - đôi, lời, ...</p> <p>b) "nóng" (8) - nục nôi, sôi, ...</p> <p>c) "khó chịu" (11) - thối, bực bội, ... (tr.80)</p>	<p>1. "lông, không chác, rời ra" (26) - lời, rời, rời, ... (tr...80)</p>
<p>2. a) oi + oi (7) - chửi lời, ... (tr.25)</p> <p>b) ăn + oi (6) - hẳn hoi, ... (tr.44)</p> <p>c) ơ + oi (4) - trơ trọi, ... (tr.46)</p>	<p>2. a) ôi + ôi (4) - lời thối, ...</p> <p>b) ơ + ôi (5) - bực bội, ... (tr.46)</p>	<p>2. a) ôi + ôi (6) - chửi vơi, ... (tr.25)</p> <p>b) a + ôi (3) - tá tơi, rã rời, là lơi.</p>
<p>3. a) oi - oi: - ôi - ôi, ... (tr.55)</p> <p>b) oi (V) - ai (HV): - thối (đời) - (thế) thối, ... (tr.69)</p>	<p>3. a) ôi - ôi - hôi - thối, ... (tr.55)</p> <p>b) ôi - ai, ui: - ngời - ngai, tơi - tui, ... (tr.69)</p>	<p>3. a) ôi - ôi: - lơi - lơi, ... (tr.55)</p> <p>b) ôi - ai, i: - thối - thối, ... cỡi - kị (tr.70)</p>

b) om / ơm / ơm, ơp / ơp / ơp:

OM (- HV)	ÔM (- HV)	OM (- HV)
1. a) "thu nhỏ" (20) - gôm, tôm... b) "âm thanh, ánh sáng" (12) - lôm bôm, tổi ơm... (tr.80)	1. "ôm, chôm" (8) - râu xôm, lôm côm... (tr.81)	1. "xấu, ghê, đáng kinh" (15) - gôm, bôm... (tr.91)
2. a) ơm + ơm (11) - ơm sôm, ... (tr.25) b) ơm + ơm (8) - hơm hơm, ... (tr.46)	2. a) ơm + ơm (11) - lôm chôm... b) ơm + ơm (2) - nhôm nhơm, nhôm nhâm/ nhôm nhơm.	2. ơm + ơm (5) - bôm xôm, ...
3. a) ơm - ơm - dôm - nôm, ... (tr.57) b) ơm - ơm: - khôm - khôm... (tr.72)	3. a) ơm - ơm: - xôm - chôm hôm... b) ơm - ơm: - nôm - nôm	3. a) ơm - ơm (1) - gôm - tôm - b) ơm - ơm: - dôm - dôm... (tr.71)
4. Từ phiên âm (1) - ném bôm	4. Từ phiên âm (nhiều) - quả bôm, gôm... (tr.18)	4. Từ phiên âm ♀: - bôm xe

OP (- HV)	ÔP (- HV)	OP (- HV)
1. "thu nhỏ" (17) - móp, bóp... (tr.81)	1. "từ tương thanh" (16) - lớp bóp... (tr.13)	1. "xấu, ghê, đáng khinh" (23): - nhóp, tốp... (tr.81)
2. a) op + op (3) - góp nhóp... (tr.26) b) op + ep (7) - nhóp nhép... (tr.46) c) om - op (1) - thom thóp	2. a) ôp + ôp (7) - lớp cốp... b) ôp + ep (2) - phốp phạp, xốp xáp c) ôm - ôp (7) - côm cốp... (tr.39)	2. a) op + op (2) - khóp nóp, tốp tốp b) om - op (4) - nom nốp...
3. a) op - op: - cốp - hóp... (tr.58) b) op - ep (2) - qui mốp - mẹp, xốp - xẹp	3. a) ôp - ôp - lớp bóp - lớp bóp... (tr.58) b) ôp (V) - ep (HV) - nốp - nẹp... (tr.72)	3. a) op - op: - đóp - tốp... (tr.58) b) op - iệp (2) - khóp - khiếp, hớp - hiếp
4. Từ phiên âm (2) - cái bóp (portefeuille), cốp bài	4. Từ phiên âm (nhieu) - sấm lớp... (tr.18)	4. Từ phiên âm (1) - ma - nốp (manoeuvre)

c)ong / ông, oc / ôc

ONG	ÔNG
<p>1. a) "cong, vòng tròn" (13) - vông, gông, công, .. b) "phần bên trong" (8) - lòng, nòng, ... (tr.82)</p>	<p>1. a) "rộng, rỗng, cao" (42) - trống, tấm phồng, nống, ... b) "động tác mạnh" (9) - tống, tống, ... (tr.83)</p>
<p>2. a) ong + ong (21): - long đong, .. (tr.26) b) ong + anh (10) - long lanh, ... (tr.36) c) ong + eo (8) - lòng lẻo, ... (tr.46) d) ong + a (5) - thong thả, ... (tr.46)</p>	<p>2. a) ông + ông (1) - lông bông, ... b) ông + ênh (6) - ngông nghênh, ... (tr.36) c) ông + ao (4) - xông xáo, ... (tr.46) d) âp + ông (5) - bập bồng, ... (tr.45)</p>
<p>3. a) ong - ong: - phông - bông, ... (tr.52) b) on - ung, uông: - dông - dưng. Kim Long - Kim Luông, ... (tr.66)</p>	<p>3. a) ông - ông: - mống - cầu vồng, ... b) ông - ung, ong: - đậu phông - đậu phụng, ... rống - long, ... (tr.66)</p>
<p>4. Từ phiên âm (1) - xà - phông</p>	<p>4. Từ phiên âm (nhiều) - ghi - đông, bi - đông, ... (tr.18)</p>

OC	ÔC
<p>1. a) "sâu, kín" (7) - gúc, húc,...</p> <p>b) "thoát ra, thọc vào" (8) - bóc, chọc (vào),... (tr. 83 )</p>	<p>1. "trào mạnh ra, lấy mạnh ra" (9) - ôc, trốc, ... (tr.83)</p>
<p>2. a) oc + oc (1) - óc nóc, (tr.26)</p> <p>b) oc + ach (10) - ọc cạch, ... (tr.38)</p> <p>c) T + oc (20) - trần trọc, ... (tr.113)</p> <p>d) ong + oc (5) - nông nọc, ... (tr.41)</p>	<p>2. a) ôc + ôc (2) - lốc cốc, lộc cộc</p> <p>b) ôc + êch (5) - xóc xéch, ... (tr.38)</p> <p>c) T + ôc (3) - há hóc, hang hóc, gây gộc</p> <p>d) ông + ôc (6) - cồng cộc, ...</p>
<p>3. oc - oc - gúc - húc, ... (tr.54)</p>	<p>3. a) ôc - ôc trốc - tấc, ...</p> <p>b) ôc (HV) - oc (V) - độc (già) - (ban) đọc, ... (tr.68)</p>
<p>4. Từ phiên âm φ</p>	<p>4. Từ phiên âm (tất cả) - (đánh) bấc, đốc - tr, ... (tr.18)</p>

#### 4. Nhóm u / uôi:

##### a) ui / uôi:

UI ( - HV)	UÔI ( - HV) Trừ: (âm) muối, (ti) muối
<p>1. a) "tối, lui" (12) - chui, lui,...</p> <p>b) "cúi xuống" (18) - cúi, cùi,...</p> <p>c) "mòn, hư" (10) - cùi, đui, ... (tr.84)</p>	<p>1. 28 tiếng: a) "phần sau" (12) - đuôi, chuôi,...</p> <p>b) "dài, kéo dài" (7) - chuối, duối,...</p> <p>c) "linh tinh" (9) - ruối, muối, ... (tr.84)</p>
<p>2. a) ui + ui (15) - lui cùi, ... (tr.27)</p> <p>b) T + ui (15) - đen đui, ... (tr.113)</p>	<p>2. a) uôi + uôi *</p> <p>b) T + uôi (2) - nuôi nắng, muối mặn.</p>
<p>3. a) ui - ui: - lui - lúi, ... (tr.55)</p> <p>b) ui - ai, ôi: - khui - khai, tui - tôi, ... (tr.69, 70)</p>	<p>3. uôi - uôi: - cuối - nuối...</p>
<p>4. Từ phiên âm (tất cả): - ba-trui, (mi) nui, ... (tr.18)</p>	<p>4. Từ phiên âm φ</p>

b) um / uôm, up / (uốp)

UM ( - HV)	UÔM ( - HV)
1. "hợp lại, thu gọn lại" (20) - túm, xúm,... (tr.85)	1. Chỉ có 11 từ (tr.107)
2. a) um + um (12) - khúm núm,... (tr.27) b) um - up (2) - mùm mụp, sùm sụp	2. a) uôm + uôm (2): - tuôm luôm, luôm thuôm b) uôm - uốp *

UP ( - HV)	UỐP ( - HV, V)
- Tất cả mang vần up: búp, núp,....	- Chữ Việt không có vần này.

5. Nhóm u / ươ:

a) ui / ươi:

UI ( - HV)	ƯƠI ( - HV)
- 5 từ: khung cửi, chửi, hửi, ngh, gủi.	- Tất cả những từ còn lại.

b) ưu / ươu:

ƯU	ƯƠU ( - HV)
Tất cả những từ còn lại	10 từ (tr.107)

c) *ưm / ưm, [ưp] / ưp*:

UM (- HV)	UOM (- HV)
Chỉ có 1 từ "Hùm!"	Tất cả những từ còn lại.
[UP] (- HV, V)	UOP (- HV)
Chữ Việt không có vấn này.	Tất cả mang vấn <i>ưp. - cướp, mướp...</i>



#### IV. PHÂN BIỆT CÁC ÂM CUỐI

##### 1. N / Ng / Nh, T / C / Ch (chung):

N	NG	NH
<p>1. "ngán", "thu ngân", "ngăn lại" (100)</p> <p>- vắn, xắn, cấn, chặn... (tr.86)</p>	<p>1. a) "vật dài", "kéo dài" (60)</p> <p>- cái thang, con mương, găng, giăng... (tr.86)</p> <p>b) "từ tượng thanh" (42)</p> <p>- oang oang, đùng đùng,.. (tr.12)</p>	<p>1. a) ãnh: "báp bính" (20) - chông, chénh,... (tr.87)</p> <p>b) ãnh: "từ tượng thanh" (30) - ãnh ãnh, ãnh ãnh,... (tr.13)</p>

<p>2. a) <i>n + n</i> (điệp vần) - lặn dần, ... (tr.28-30) b) <i>n + n</i> (láy vần) (13) <i>un + in</i>: ùn in <i>ôn + én</i>: hôn hôn... <i>on + en</i>: mon men... <i>ăn + ên</i>: vẩn vẩn, ... <i>un + ăn</i>: vụn vụn, ... (tr.36) c) <i>n/đ</i> (42) - san sát, vụn vút, ... (tr.39-40.)</p>	<p>2. a) <i>ng + ng</i> (điệp vần) lang thang... (tr.28-30) b) <i>ng + ng</i> (láy vần) (64) <i>ung + âng</i>: tung tăng... <i>ng + nh</i> (láy vần) <i>ung + inh</i>: rung rinh... <i>ông + ênh</i>: mông mênh... <i>ong + anh</i>: long lanh... <i>ênh, inh + ang</i>: rinh rang, lênh láng, ... (tr.35-37) c) <i>ng/c</i> (37) - vàng vác, eng éc... (tr.40-41) d) <i>âp + ng</i> (47) - chập choạng, ... (tr.45)</p>	<p>2. a) <i>nh + nh</i> (điệp vần) - linh đình, chệnh vênh, (tr.29) b) <i>ng + nh</i> (láy vần) (xem phần NG) c) <i>nh/ách</i> (11) - thình thịch, xénh xếch... (tr.40) d) <i>âp + nh</i> (38) - khập khểnh, ... (tr.114)</p>
<p>3. <i>n - n</i>: <i>an - an</i>: than - than, ... <i>ân - ân</i>: cặn - cặn... <i>iên - iên</i>: khiên - khiên... <i>ân - ưn</i>: chân - chum, ... <i>an - iên</i>: an - yên... <i>an - ơn</i>: đàn - đờn... (tr.50-52)</p>	<p>3 a) <i>ng - ng</i>: ang - ang: lang - chàng ang - áng: hàng - hàng ang - ương: đang - đương âng - ông: nằng - nung ung - ông: lung - lóng ung - ương: chung - chuông (tr.50-52) b) <i>ng - c</i> - ngãng (đầu) - ngấc... (tr.73)</p>	<p>3. a) <i>nh - nh</i>: <i>inh - anh</i>: thình - thanh, <i>inh - ênh</i>: bình - bệnh... <i>ênh - anh</i>: (buồn) tênh - tanh... (tr.67) b) <i>nh - ng</i>: <i>anh - inh, ênh - iêng, ăng, ang, ưong</i> - mãnh - miếng, (chậu) cãnh - kiếng, menh - mêng, ... (tr.73)</p>

T	C	CH
<p>1. a) "cắt đứt", "kết thúc nhanh chóng" (160)/ - cắt, dứt; héo, chết; vút, xẹt,... (tr.91, 94)</p> <p>b) "từ điệp âm đầu chỉ mức độ cao" (55)</p> <p>- ở loét, chỉ chút,... (tr.115)</p> <p>c) "phụ từ chỉ mức độ cao" (70)</p> <p>- nhọn hoắt,... (tr.116)</p>	<p>1. "cản trở, dồn nén" (80)</p> <p>- gác lại, bác bỏ, trực trặc, tức tưởi,... (tr.92)</p>	<p>1. a) éch: "chéch, nghiêng" (9)</p> <p>- xéch, lếch... (tr.93)</p> <p>b) ich: "từ tượng thanh" (30):</p> <p>- thích thích, (tr.13)</p>
<p>2. a) t + t (điệp vần: 31)</p> <p>- bát ngát,... (tr.31)</p> <p>b) t + t (láy vần: 20)</p> <p>ut + it (6): cút kít...</p> <p>ô t + ê t (2): ô t ệt, ệt ệt</p> <p>ot + et (4): cọt két....</p> <p>ơ, ắt + ạt (6): vớt vát, mất mát....</p> <p>ut + at (2): nhút nhát, hựt hạt, (tr.37)</p> <p>c) n/t (42):</p> <p>vun vut... (tr.40-41)</p>	<p>2. a) c + c (điệp vần: 15)</p> <p>- lác đác... (tr.31-32)</p> <p>b) c + c (láy vần: 13)</p> <p>uc + ac, ấc: lục lạc, lúc lác,... (tr.37)</p> <p>c) ng/c (37)</p> <p>- vàng vạc,... (tr.40-41)</p>	<p>2. a) ch + ch (điệp vần: 7)</p> <p>- lếch thếch... (tr.39)</p> <p>b) c + ch (32)</p> <p>êch + ac (9): lếch lạc... uc + ich (10): rúc rích.... ôc + êch (5): xốc xếch... oc + ach (6): róc rách (tr.38)</p> <p>c) nh/ch (12):</p> <p>- bình bịch... (tr.40)</p>

<p>3. t - t: át - át, át - át... (11 vấn): - muaét - muaét, ... (tr...) t - t (11 vấn) át - ít: quất quit... ét - ít: rét - rít... (tr...?)</p>	<p>3. a) c - c: ac - ac, ác - ác (6 vấn): - (đái) các - gác... (tr.53) c - c: ác - ưc: bác - bức... uốc - uốc: thuốc - duốc, ... (tr.68) b) ch, ng - c: - bịch - bịch, ngãng - ngãng, ... (tr.73)</p>	<p>3. a) ch - ch: ich - ich: ich - bịch... éch - éch: chéché - xéché ích - éch: mích - méché (lông) éché - éch: bệché - bệch ích - ách: bích - vách (tr.69) b) ch - c: - xích - thước... (tr.73)</p>
<p>4. t &lt; t, d, s, th: mét, a - xít, két (tién), lò - ga - rít... (tr.16)</p>	<p>4.c &lt; c (k, q), r: - (canh) gác, xiéc, các - bon, ... Trừ: ich &lt; ik</p>	<p>4. a) ch &lt; ch - ép-phích &lt; affiche b) ich &lt; ik - lô-gích &lt; logique...</p>

## 2. N / Ng / Nh, T / C / Ch (riêng):

### a) An / Ang, At / Ac

AN	ANG
1. "gián đoạn", "kết thúc" (20) - can gián, tiêu tan... (tr.85)	1. a) "dài, rộng, sáng" (28): - tràng giang, thênh thang, sáng choang,... (tr.85) b) "từ tượng thanh" (10) - oang oang, sang sảng... (tr.12)
2. a) an + an (15 láy, ghép): - khăn khăn, hèn hán,... (tr.28) b) T + an (12): - chứa chan... (tr.109)	2. a) ang + ang (20 láy, ghép): - lang bang, quang đấng,.. (tr.28) b) T + ang (60): - bễ bằng... (tr.109)
3. a) an - an: - tán - tan, tăn... (tr.50) b) an - ăn, om, iên, en, uôn - gian - cần, đàn - đờn, an - yên, hạn - hện, van - muốn.... (tr.64)	3. a) ang - ang: - lang - chàng... b) ang - ăng, ương: - hàng - hăng, nhang - hương,... (tr.65)
4. Từ phiên âm (?1): - Pat - xcan, pê - đan (tr.16)	4. Từ phiên âm: (5) - rượu vang, Pháp - lang - sa, tang, cổ - tang, kính xáng.
AT	AC
1. "cường độ mạnh, mức độ cao" (23) - mắng át, sát phạt... (tr.90.)	1. a) "mở rộng ra" (12) - toác hoác... b) "xấu" (15) - ác, bạc... (tr.91)
2. a) at + at: (4) - bát ngát,... (tr.31) b) T + at (9) - ào ạt,... (tr.110) c) an - at: - chan chất ... (tr. 39)	2. a) ac + cac (6): - lác đác... b) T + ac (35) - ngơ ngác... (tr.110) c) ang/ac (6) - quang quác,... (tr.40)
3. a) at - at: - nhạt - lạt,... (tr.53) b) at + iết: - cát - kiết,... (tr.68)	3. a) ac - ac: - (dài) các - gác,... b) ac - ắc: - xác - chắc,... (tr.68)
4. at. < at, as: - cà vạt, potát (potasse)	4. ac < ar - các - nê, (canh) gác,... (tr.16)

b) ăn / ăng, ắt / ăc:

ĂN (HV) Trừ: căn (số) văn (học)	ĂNG
<p>1. "ngấn", "thu ngấn" (20): - quán, xấn, vẩn,... (tr.86)</p>	<p>1. a) "căng thẳng", "bằng phẳng" (30) - giăng, găng, xăng... (tr.86) b) "từ tượng thanh" (6) - ăng ăng, răng rắc,... (tr.12)</p>
<p>2. a) ăn + ăn (11): - lãn tãn,... (tr.28) b) ăn + oi (5), o (6), oc (5), eo (4): - hần hoi, nhần nhó, hần học, nhần nheo... (tr.44) c) T + ăn, ấn, ặt (32): - dư dãn, tươm tẩn, đều đặn,... (tr.115)</p>	<p>2. a) ăng + ăng (12): - lảng xăng... (tr.28) b) ăng + ung (13), ai (5), iu (5), it (5): - tung tăng, hăng hái, lảng liu, nhăng nhít,... (tr.35, 42, 44) c) T + ăng, ẳng (6): - lố lảng, dai dẳng,... (tr.115)</p>
<p>3. a) ăn - ăn: - ngấn - vẩn,... (tr.50) b) ăn - an: - căn (nhà) - gian,... (tr.64)</p>	<p>3. a) ăng - ăng: - căng - giăng... b) ăng - ang, ăng, ương: - hăng - hàng, giăng - giương, đăng - đấng... (tr.65, 66)</p>
<p>4. Từ phiên âm (1): - Viêng Chấn</p>	<p>4. Từ phiên âm (hầu hết): - găng (tay), (nhà) báng,... (tr.17)</p>

ÂT (HV) Trừ: (câm) sât	ĂC
1. "cât đưt" (13): - chât, xât,... (tr.91)	1. a) "vương mắc" (12): - trưc trắc,... (tr.92) b) "tử tươg thanh" (10): - lắc cắc,... (tr.13)
2. a) ăt + ăt (3): - lăt văt,... (tr.31) b) ăt + ay (3), eo (14), e (7), ju (5) - gay găt, lăt lén, chăt chē, hăt hiu... (tr.42, 45) c) ăn / ăt (6): - thoăn thoăt,... (tr.40)	2. a) ăc + ăc (3): - lắc xắc... (tr.31) b) uc + ăc (9): - lúc lắc,... (tr.38) c) ăng + ăc (7): - phắng phắc,... (tr.40)
3. a) ăt - ăt: - căt - lăt,... (tr.53) b) ăt - iết: - săt - thiết,... (tr.68)	3. a) ăc - ăc: - tắc - giắc,... (tr.53) b) ăc - ac, uc, uoc: - cắc (bạc) - giắc, (gió) bắc - bức, đắc - được,... (tr.68)
4. Từ phiên âm: ɸ	4. Từ phiên âm (tất cả): - (cái) xắc, công - tắc,... (tr.16)

c) ân / ăng, ăt / ăc.

ÂN	ĂNG (- HV)
Tất cả những từ còn lại	17 từ: a) "trạng thái cao" (11) - nâng, dâng,... b) "linh tinh" (6) (tr.104)
ĂT	ĂC (- HV)
Tất cả những từ còn lại	15 từ: a) "lên cao, làm cao" (10): - bắc, nắc,... b) "linh tinh" (5) (tr.104)

d) en / eng, et / ec.

EN ( - HV)	ENG ( - HV)
Tất cả những từ còn lại	18 từ: a) "từ tượng thanh" (11): - keng keng... b) "linh tinh" (7) (tr.105)
ET ( - HV)	EC ( - HV)
Tất cả những từ còn lại	9 từ: a) "thuần Việt" (5): - éc éc, khếch khếch, cù léc, méc, con kéc. b) "từ phiên âm" (4) - Sa Đéc, (trà) séc, héc - ta, héc - tô - lít, (tr.105)

đ) ên / ênh, êt / êch:

ÊN ( - HV)	ÊNH ( - HV)
1. "bền vững" (8): - nền móng, dện, ... (tr.87)	1. "bấp bênh, không bền vững" (20) - chông chênh, lênh đênh, ... (tr.87)
2. a) ên + ên (2): - kén rên, kén rên, ... b) ôn + ên (2) - hớn hén, thốn thén	2. a) ênh + ênh (11): - lênh khênh, ... (tr.29) b) ênh + ang (20): - xênh xang, ... (tr.36)
Lưu ý: chỉ có 4 từ lấy mang vần ên nêu trên, còn lại 59 từ lấy mang vần ênh (xem ênh bên cạnh).	ông + ênh (6): - ngông nghênh, ... (tr.36) áp + ênh (22): - bập bênh, ... (tr.114)



<p>3. a) <i>ên - ên</i> (7): - lên - trên,... (tr.51) b) <i>ên (V) - iên (HV)</i>: - bên - biên,... (tr.65)</p>	<p>3. a) <i>ênh - ênh</i> (1): - chuyễn choảng - chuệnh choảng b) <i>ênh - inh, anh, ang, iêng</i>: - bệnh - bịnh, tênh - (buồn) tanh, mệnh - mạng, linh - thiêng... (tr.67, 73)</p>
<p><b>ÊT (- HV) Trừ: kết</b></p>	<p><b>ÊCH (- HV)</b></p>
<p>1. a) "<i>hai vật giẹp, dính sát vào nhau</i>" (14): - (ngói) bết, lết... b) "<i>tận cùng, kết thúc</i>" (8): - hết, chết,... (tr.92)</p>	<p>1. "<i>ngiêng, xéo</i>" (9): - Chéch, nghéch,... (tr.93)</p>
<p>2. a) <i>êt + êt</i> (2): - lệt bết, lết bết b) <i>ôt + êt</i> (2) - ôt êt, sột sệt c) <i>ên / êt</i> (2): - mền mệt, sền sệt.</p>	<p>2. a) <i>êch + êch</i> (2): - lếch thếch, chéch mếch b) <i>ac, óc + êch</i>: - lếch lạc,... (10), xốc xếch,... (5) (tr.38) c) <i>ênh / êch</i> (3): - chênh chéch, hénh hếch, xónh xếch.</p>
<p>3. a) <i>êt - êt</i>: - vết - bết,... (tr.53) b) <i>êt - it</i> (2): - rết - rít, vết - vit c) <i>êt (V) - iết (HV)</i>: - thết - thiết (đãi),... (tr.68)</p>	<p>3. a) <i>êch - êch</i>: - chéch - xếch,... (tr.54) b) <i>êch - ach, ich</i>: - bệch - bạch, mốch thếch - thích,... (tr.69)</p>

e) in / inh, it / ich:

IN ( - HV) Trừ: tin, thìn	INH
<p>1. "đề nén, giữ gìn" (12): - in, nhin, nín,... (tr.88)</p>	<p>1. "từ tượng thanh" (30): - thình thình,... (tr.13)</p>
<p>2. a) in + in (1): - bịn rịn b) un + in (1): - ùn ìn. <i>Lưu ý:</i> từ lấy âm mang vần in chỉ có 2 từ nêu trên, mang vần inh có tới 66 từ (xem - inh bên cạnh).</p>	<p>2. a) inh + inh (13): - thình linh,... (tr.29) b) inh + ang (6): - rinh rang,... (tr.37) ung + inh (16): - rung rinh,... (tr.36) áp + inh (11): - rập rinh,... (tr.113-114) T + inh (20): - hóm hình,... (tr.113)</p>
<p>3. a) in - in (4): - tín - tín... (tr.51) b) in (V) - ân (HV): - nhin - nhấn,... (tr.65)</p>	<p>3. a) inh - inh (1): - tinh - tinh b) inh - anh, ênh, iêng: - linh - lảnh, bình - bệnh, linh thiêng,... (tr.67, 73)</p>
<p>4. Từ phiên âm (20): - ca - bin, dấu luyn,... (tr.17)</p>	<p>4. Từ phiên âm (5): - kí - ninh, mít - tinh, đấng - xinh, buyn - đinh, Oa - sinh - tem.</p>

IT ( - HV)	ICH
<p>1. a) "lâm hẹp lại, bít lối" (20) - bít, rít,...</p> <p>b) "nhỏ, ít" (11): - con nít, chi chít, ... (tr.93)</p>	<p>1. a) "từ tượng thanh" (30): - bịch bịch, ... (tr.13)</p> <p>b) "tần công" (10): - chích, khích, ... (tr.93)</p>
<p>2. a) <i>it + it</i> (5): - lít nhít, ... (tr.31)</p> <p>b) <i>it + ut</i> (6), <i>ãng</i> (5), <i>iu</i> (4), <i>a</i> (5) - chít chít, nhãng nhít, kiu kít, hít hà, ... (tr.37, 44, 46)</p> <p>c) <i>in / it</i> (5): - thín thít, ... (tr.40)</p> <p>d) <i>uyt</i> (9): - tu huýt, ... (tr.107)</p>	<p>2. a) <i>ich + ich</i> (5): - lịch bịch...</p> <p>b) <i>uc + ich</i> (12): - rục rịch, ... (tr.38)</p> <p>c) <i>inh / ich</i> (8): - thính thịch</p> <p>d) <i>uych</i> (4): - huych, ... (tr.107)</p>
<p>3 a) <i>it - it</i>: - bít - bít, ... (tr.54)</p> <p>b) <i>it - êt</i>: - rít - rết, ... (tr.68)</p> <p>c) <i>it (V) - ât (HV)</i>: - quýt - quất, ... (tr.67)</p>	<p>3. a) <i>ich - ich</i>: - rúc rích - khúc khích...</p> <p>b) <i>ich - êch, ach</i>: - chích - chếch, bích - vách, ... (tr.69)</p>
<p>4. <i>it &lt; it, is, id</i>: - bô - xít, (con) vít, a - xít, ... (tr.16)</p>	<p>4. <i>ich &lt; ich, ic, (ik, iq)</i>: áp - phích, xích - lả, pích - ních, ... (tr.16)</p>

g) iên / iêng, iêt / iêc:

IÊN	IÊNG ( - HV)
1. "kéo dài" (18): - kiên nhẫn, triển miên,... (tr.88)	1. (không có đặc điểm)
2. iên + iên (10 lấy / ghép) - chiến chiến, liên miên,... (tr.29)	2. iêng + iêng(3): - thiêng liêng, liêng xiêng/ xiêng liêng, xiêng niêng.
3. a) iên - iên (10): - thiên - xiên, khuyến - khuyến,... (tr.51) b) iên - en, ên, uôn, ươn: - liên - sen, biến - bên, liên - luôn, viên - vươm,... (tr.65)	3. a) iêng - iêng(2): - miêng - (nước) miêng, miêng - miêng b) iêng - anh, inh: - miêng - mảnh, thiêng - linh,... (tr.73)
IÊT	IÊC ( - HV)
1. a) "kết thúc", "thay đổi trạng thái đang có" (13): - giết, liệt,... b) "mức độ cao" (20): - da diết, keo kiệt,... (tr.94)	1. 13 tiếng: a) 6 tiếng có gốc Hán Việt: - biếc - bích... b) linh tinh (7): - cá giếc,... (tr.106) * "xấu": sách siếc, bạn biệc... (tr.94)
2. a) iêt + iêt φ b) iên / iêt (1): - biến biệt	2. a) iêc + iêc (φ) b) iông / iêc (2): - biêng biếc, tiếng tiếc
3. a) iêt - iêt (2): - ken kiết - ken kiệt, mài miết - mài miệt/miệt mài b) iêt - êt, ăt, ăt: - thiết (đái) - thết, thiết - sát, kiết - cật,... (tr.68)	3. a) iêc - iêc (1): - xiếc - xiệc b) iêc (V) - ich (HV): - biếc - bích,... (tr.73)

h) ơn / [ơng], ơt / [ơt]:

ƠN, ƠT (- HV)	[ÔNG, ƠC] (- HV, V)
Chữ Việt chỉ có hai vần này: - hơn, thớt...	Chữ Việt không có hai vần này

i) un / ung, ưt / ưc:

UN (- HV) trừ: phán	UNG
<p>1. a) "giám bớt cao, dài, rộng" (27) - thun, rùn...</p> <p>b) "sự vật, trạng thái mềm" (10) - bún, bùn rùn,...</p> <p>c) "làm bốc lên, phun ra" (6) - un, lùn phún,...</p> <p>d) "linh tinh" (5) - rắn trun, ... (tr.88)</p>	<p>1. a) "sự vật, trạng thái có khoảng trống bên trong" (30): - thủng, vung...</p> <p>b) "động tác mạnh" (12): - đụng, vẩy vụng... (tr.89)</p> <p>c) "từ tượng thanh" (11): - đùng đùng, thùng thùng, ... (tr.12)</p>
<p>2. a) un + un (10): - lùn vùn, ... (tr.30)</p> <p>b) un + ưn (1): - ưn ưn.</p> <p>Lưu ý: chỉ có 1 từ lấy điệp âm đầu mang vần un, còn có tới 65 từ lấy mang vần ung.</p>	<p>2. a) ung + ung (10): - lung tung...</p> <p>b) ung + ưnh (20), ăng (12), ưu (3), ấp (6): - rung rinh, tung tăng, núng nịu, ấp ứng... (tr.35, 36, 45, 46)</p>
<p>3. a) un - un: - giun - trùn, ... tr.52)</p> <p>b) un - ưn (3): - rùn - rồn, hun - hôn, chùn - chồn</p>	<p>3. a) ung - ung: - (sử) dụng - dùng...</p> <p>b) ung - ông, ong, ương: - đụng - động, đùng - dồng, chung - chuông... (tr.66)</p>

UT ( - HV) trừ: bút	UC
<p>1. Có 32 từ:</p> <p>a) "nhỏ, giảm bớt" (20): - út, sút...</p> <p>b) "vọt mạnh ra" (6): - thụt, phụt...</p> <p>b) "lĩnh tinh" (6): - cút, but... (tr.94)</p>	<p>1. "tiếp xúc, cọ xát mạnh" (13): - chen chúc... (tr.95)</p>
<p>2. a) ut + ut (3): - lút chút... (tr.31)</p> <p>b) ut + it (6): - cút kit... (tr.37)</p> <p>c) un / ut (7) - vun vút... (tr.41)</p>	<p>2. a) uc + uc (5): - lúc nhúc...</p> <p>b) uc + ich (10): - rục rịch... (tr.38)</p> <p>uc + ac, ãc (13): - núc nác, lúc lắc... (tr.37)</p> <p>c) ung / uc (5): - sùng sục... (tr.41)</p>
<p>3. a) ut - ut: - vút - vụt... (tr.54)</p> <p>b) ut - ôt: - nút - nốt (ruổi)... (tr.68)</p>	<p>3. a) uc - uc: - thúc - giục...</p> <p>b) uc (HV) - uôc (V): - cục - cuộc... (tr.68)</p>

**k) uôn / uông, uôt / uôc.**

UÔN ( - HV) Trừ: (sầu) muộn	UÔNG
<p>1. Có 21 tiếng:</p> <p>a) "cuốn lại" (4): - uôn, cuộn...</p> <p>a) "êm xuôi, trôi chảy" (8): - tuôn, suôn...</p> <p>c) "tình cảm" (3): - muốn, buồn, (sầu) muộn</p> <p>d) lĩnh tinh (6): - cá chuồn... (tr.89)</p>	<p>1. "xấu" (16): - luông tuông, buông thả... (tr.90)</p>

2. <i>uôn + uôn</i> (6): - cuốn cuộn... (tr.30)	2. <i>uông + uông</i> (6): - thuồng luồng...
3. a) <i>uôn - uôn</i> : - cuốn - cuộn,... (tr.52) b) <i>uôn - iên, an</i> : - lượn - liến, muôn - vạu... (tr.64, 65)	3. a) <i>uông - uông</i> : - thuồng - xuồng... b) <i>uông - ong, ung, ương</i> : - buồng - phòng, chuông - chung, vuông- (lập) phượng,... (tr.66, 67)
<b>UỐT ( - HV)</b>	<b>UỘC</b>
1. " <i>trơn tru, thông suốt</i> " (12): - chuốt, nuốt... (tr.95)	1. (không có đặc điểm)
2. a) <i>uôt + uôt</i> (2): - tuốt luốt, tuốt tuốt b) <i>uôt / uôt</i> (2): đuốt đuốt, tuốt tuốt	2. a) <i>uộc + uộc</i> (φ) b) <i>uông / uộc</i> : - luông lược
3. <i>uôt - uôt</i> - buốt - vuốt,... (tr.54)	3. a) <i>uộc - uộc</i> : - chuốc - chước... b) <i>uộc - ươc, ưc</i> : - thuốc - dước, cuộc - cục (tr.68)
4. Từ phiên âm: (φ)	4. Từ phiên âm (tất cả): - (xe) cuộc, tuộc - nơ - ít... (tr.16)

l) *ưn / ưng, ưt / ưc*:

<b>UN ( - HV)</b>	<b>UNG</b>
Chỉ có 4 từ: chum tay, nhum bánh, cái giùm, sùm sụu	Tất cả những từ còn lại.
<b>UT ( - HV)</b>	<b>UC</b>
20 từ: a) " <i>cát đứt</i> " (14) b) " <i>lĩnh tinh</i> " (6) (tr.105)	Tất cả những từ còn lại.

m) ươn / ương, ươt / ươc.

ƯƠN ( - HV)	ƯƠNG
<p>1. 22 tiếng:</p> <p>a) "bộ phận bên hông" (2): - lưỡn, sườn.</p> <p>b) "vươn lên" (12): - rưỡn, trưỡn,...</p> <p>c) "linh tinh" (8): - cá ưỡn, ... (tr.106)</p>	<p>1. (không có đặc điểm)</p>
<p>2. ươn + ươn (2): - lưỡn mưỡn, lưỡn khưỡn</p>	<p>2. a) ương + ương (5): - thường thường, ... (tr.30)</p> <p>b) ât + ương (5): - vấat vưỡng, ... (tr.45)</p>
<p>3. a) ươn - ươn: - mưỡn - mưỡn, ... (tr.52)</p> <p>b) ươn - iên (2): - vưỡn - viên, vưỡn - viên</p>	<p>3. a) ương - ương: - trưỡng - giưỡng...</p> <p>b) ương - ang: lưỡng (y) - (ông) lang, ... (tr.66)</p>
ƯỢT ( - HV)	ƯỚC
<p>1. 16 tiếng:</p> <p>a) "trơn láng" (4): - mướt, mướt...</p> <p>b) "băng qua nhanh" (8): - lướt, vướt...</p> <p>c) "dài" (4): - lướt thướt... (tr.106)</p>	<p>1. (không có đặc điểm)</p>



<p>2. a) <i>ươt + ươt</i> (3):  - <i>lươt thươt, lượt thượt, sươt</i>  <i>mươt</i></p> <p>b) <i>ươt / ươt</i> (2):  - <i>thườn thượt, ươn ướt</i></p>	<p>2. a) <i>ươc + ươc</i> (φ)  b) <i>ương / ươc</i> (1):  - <i>đường được</i></p>
<p>3. a) <i>ươt - ươt</i>:  - <i>mươt - mượt,...</i> (tr.55)</p>	<p>3. a) <i>ươc - ươc</i> (φ)  b) <i>ươc - ăc, ươc, ịch</i>:  - <i>được - đắc, được - thuốc, thườc - xích,...</i> (tr.68, 69, 73)</p>

## **MẪO LUẬT CHÍNH TẢ**

**LÊ TRUNG HOA**

Chịu trách nhiệm xuất bản : **LÊ HOÀNG**  
Biên tập : **HOÀNG MAI**  
Sửa bản in : **HOÀNG MA'**

---

## **NHÀ XUẤT BẢN TRẺ**

**161B Lý Chính Thắng - Quận 3 TP. Hồ Chí Minh**

---

In 2000 cuốn khổ 13 x 19cm tại XN In Gia Định. Số đăng ký kế hoạch xuất bản 218/51 do Cục Xuất bản cấp ngày 11-7-1994 và quyết định xuất bản số 382TN/94 do Nhà Xuất bản Trẻ cấp ngày 25-10-1994. In xong và nộp lưu chiểu tháng 11 năm 1994.

## *Mời các bạn tìm đọc :*

**Hãy Quan Tâm Con Cái Chúng Ta**  
*của nhiều tác giả*

**Nhị Thập Tứ Hiếu**  
*của Quách Cư Nghiệp và Lý Văn Thúc*

**20 Gương Hiếu Việt Nam**  
*của Trương Cam Lộ*

**Quốc Văn Giáo Khoa Thư**  
*của nhiều tác giả*

**Tiên Học Lễ**  
*của Gs Vũ Ngọc Khánh*

Giá: 8.500đ